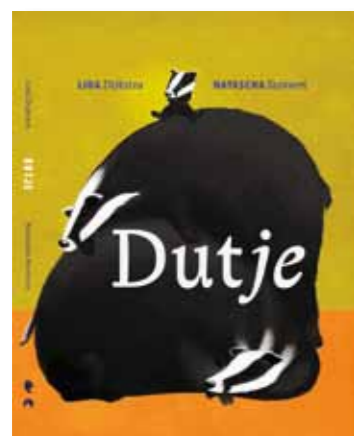

GEEN PROBLEEM!

Drukke kinderen, jeugdreuma en groepsvorming. Soms zijn er zaken die je op een luchtige manier bespreekbaar wilt maken in de klas. Met deze drie boeken en bijbehorende lestips kan dat.

Drukke dingen voor de onderbouw

Het prentenboek *Dutje* gaat over de kleine das Bas. Al direct na zijn geboorte vindt hij het saai in het dassenhol. Hij springt bovenop zijn moeder. Maar zij wil dat hij een dutje gaat doen, de winterslaap is nog lang niet voorbij. Maar Bas is niet moe en hij wil naar buiten.

Expressie

Bas de kleine das verveelt zich. Hebben de leerlingen hier ook weleens last van? Vraag aan de kleuters of ze kunnen tekenen wat zij graag doen als ze vrij zijn. Als alle tekeningen klaar zijn, kun je ze klassikaal bespreken en maken jullie met elkaar een waslijst vol leuke dingen die het dasje kan doen als hij zich weer verveelt.

Bewegingsonderwijs

Laat de kinderen op het schoolplein of in de gymzaal spelen dat zij, net als Bas, drukke dasjes zijn. Pak een ton en stop er tientallen zachte ballen in. Gooi de ballen de zaal in of het plein over en laat de kinderen vliegensvlug alle ballen verzamelen. Ze mogen maximaal twee ballen tegelijk oppakken en moeten ze steeds weer terugstoppen in de ton. Als alle ballen weer in de ton zitten, is het tijd om uit te rusten. Of zijn ze nog niet moe en willen ze nog een keer?

Natuuronderwijs

Dassen moeten een winterslaap houden. Kennen de kleuters nog meer dieren die een winterslaap houden? Vertel de leerlingen waarom dieren dit doen. Laat plaatjes zien van een beer, een egel of een vleermuis. Of bekijk het Schooltv-filmpje 'vleermuizen in winterslaap'. Aan het einde van dit lesje kun je controleren of de leerlingen de informatie goed hebben begrepen door twee of drie quizvragen te stellen.

Dutje van Lida Dijkstra (Pimento) kost € 7,95.

Psychologie voor de middenbouw

Kennen jouw leerlingen zichzelf goed? Met het boek *Dat zou ik nooit doen! Hoe goed ken jij jezelf?* ontdekken ze hoe het zit met zien en niet zien, onthouden en vergeten, bij een groep horen en elkaar accepteren. Aan de hand van testjes, bizarre verhalen, gekke feiten en raadsels ontdekken ze dat je soms anders reageert dan je verwacht. Via de bijbehorende website www.datzouiknooitdoen.nl kun je interessante filmpjes met de klas bekijken.

Burgerschapsvorming

In het hoofdstuk 'Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet' staat een test met drie woordenlijsten en moet je de woorden indelen bij 'jongen' of 'meisje', 'jongen of voetbal' of 'meisje of ballet' en tot slot 'jongen of ballet' of 'meisje of voetbal'. Je kunt dit associëren goed klassikaal doen, met foto's erbij. Laat bijvoorbeeld een foto van een vrachtwagen zien (op het digibord). Wordt de vrachtwagen bestuurd door een man of een vrouw? Leg bij dit spel uit dat je er niets aan kunt doen dat je sommige associaties hebt. Die heb je onbewust en vooral als je snel moet beslissen. Als je langer kunt nadenken over het beste antwoord, dan zeg je misschien toch iets anders.

Bewegingsonderwijs & burgerschapsvorming

In dit boek gaat het ook over bij een groep horen. Voor een open en positieve sfeer in de groep is het goed om hier af en toe aandacht aan te besteden. Doe eens een 'teamwork-spel'. Toon aan dat je als team moet samenspelen om een wedstrijd te kunnen winnen. Laat leerlingen, bijvoorbeeld in de gymzaal, samenwerken in vier of vijf groepen. Zet een parcours uit met een aantal hindernissen, het liefst met een paar hoge, zodat ze elkaar moeten helpen om eroverheen te komen. Laat ze het parcours zo snel mogelijk afleggen. Het groepje dat het snelste binnen is, wint deze 'teamwedstrijd'.

Kunstzinnige oriëntatie (theater)

Achterin het boek vind je een aantal theaterspeltjes die goed inzetbaar zijn als je dieper op een onderwerp wilt ingaan. Neem het 'spelen met stemmingen', daarmee kun je aantonen dat mensen in principe na-apers zijn. Doe een rollenspel waarbij leerlingen drie keer dezelfde korte scène spelen met drie keer een andere stemming. Bijvoorbeeld neutraal, boos, blij of poeslief. Laat drie leerlingen kassadame, ontevreden klant en volgende klant spelen. In de korte scène confronteert de ontevreden klant de kassadame met een fout bedrag. De truc is dat de ontevreden klant zijn stemming kan veranderen, maar dat zijn of haar tekst bijna hetzelfde blijft.

Dat zou ik nooit doen van Bette Westera (De Fontein) kost € 13,95.

'Hoe zie jij jezelf?'

Nederlands/schrijfvaardigheid

Laat leerlingen net als Eef een persoonlijke verhaaltje of blog schrijven over een dag uit hun leven van ongeveer 150 woorden. Geef ze een aantal schrijftips mee. Laat ze het bijvoorbeeld zo grappig en enthousiast mogelijk opschrijven en vertel dat ze het moeten maken voor lezers die ze niet kennen. Bij voorkeur staat er één gebeurtenis centraal.

Maatschappij

Eef heeft kinderreuma en moet veel pillen nemen tegen de pijn. Laat leerlingen vertellen welke ziektes zij nog meer kennen. Schrijf alle ziektes op het bord en laat de leerlingen in groepjes van twee een korte spreekbeurt voorbereiden en houden over een ziekte. Laat ze vooral antwoord geven op de vragen: wat is het voor ziekte, hoe kun je het krijgen en hoe verloopt de ziekte?

Expressie

Eef noemt zichzelf 'Scheve Eef' als ze weet dat ze reuma heeft. Haar beeld van zichzelf verandert als ze weet dat er 'reuma' in haar zit. Hoe zien leerlingen zichzelf en hoe denken zij dat anderen naar hen kijken. Kortom: wat vinden ze opvallend aan zichzelf? Laat ze een zelfportret maken en bespreek de tekeningen klassikaal. Eerst vertelt de tekenaar wat hij of zij heeft getekend heeft en waarom. Vraag aan de rest van de klas of zij het beeld kunnen bevestigen of juist niet. Probeer de toon en sfeer zo positief mogelijk te houden.

SchEef van Marlies Allewijn kost € 13,95.

WAARGEBEURD VERHAAL VOOR DE BOVENBOUW

Marlies Allewijn, de schrijfster van *SchEef*, kreeg op haar twaalfde reuma en baseerde dit boek gedeeltelijk op haar eigen leven. Hoofdpersoon Eef is net verhuisd, danst heel graag, maar voelt zich helemaal niet goed. Ze heeft rare pijnen die ze niet kan plaatsen. Als ze erachter komt dat ze reuma heeft, verandert dat haar leven behoorlijk. Dit is geen voorleesboek, maar je kunt wel een aantal dagboekfragmenten uitlichten en bespreken in de klas.

Benieuwd naar
nog meer
LEESTIPS?
Bezoek
www.lol-magazine.nl/tips-trucs